

BẢN SỐ: 01....

**BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH
THANH TRA BỘ**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **82** /KL-TTr

Hà Nội, ngày **26** tháng 8 năm 2024

MẬT

GIẢI MẬT

Từ: **16 giờ 30** phút ngày **27/8/2024**

KẾT LUẬN

**Thanh tra việc chấp hành các quy định pháp luật về di sản văn hóa
trong quản lý di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh
tại tỉnh Ninh Bình**

Thực hiện Quyết định số 126/QĐ-TTr ngày 28/6/2024 của Chánh Thanh tra Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch về thanh tra việc chấp hành các quy định pháp luật về di sản văn hóa trong quản lý di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh tại tỉnh Ninh Bình; từ ngày 22 đến ngày 25/7/2024, Đoàn thanh tra đã tiến hành thanh tra tại: Ban quản lý di tích quốc gia miếu và chùa Lạc Thiện; Ban quản lý di tích lịch sử - văn hóa đền Tam Thánh và chùa Yên Lữ; Trung tâm Bảo tồn di tích lịch sử - văn hóa Cổ đô Hoa Lư; Ban quản lý di tích lịch sử - văn hóa cấp quốc gia chùa Nhất Trụ; Ban quản lý di tích lịch sử văn hóa đền Bình Hải; Ban quản lý di tích lịch sử đền Quảng Phúc.

Xét báo cáo kết quả thanh tra ngày 15 tháng 8 năm 2024 của Trưởng Đoàn thanh tra, Chánh Thanh tra Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch kết luận như sau:

I. KHÁI QUÁT CHUNG

Công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di tích trên địa bàn tỉnh Ninh Bình được Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh quan tâm chỉ đạo và phân cấp cho chính quyền cơ sở quản lý. Sở Văn hóa và Thể thao (VHTT) đã tham mưu cho UBND, Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành nhiều quyết định, cơ chế chính sách đối với việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá nói chung và di tích nói riêng trên địa bàn tỉnh như: Quyết định số 34/2015/QĐ-UBND ngày 14/12/2015 về việc ban hành Quy chế quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh đã xếp hạng trên địa bàn tỉnh; Quyết định số 392/QĐ-UBND ngày 05/6/2020 về phê duyệt, công bố danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn tỉnh Ninh Bình; Văn bản số 218/UBND-VP6 ngày 07/4/2022 về tăng cường quản lý hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn tỉnh.

1. Di tích miếu và chùa Lạc Thiện

Di tích miếu và chùa Lạc Thiện thuộc xã Quang Thiện, huyện Kim Sơn, tỉnh Ninh Bình được Bộ trưởng Bộ VHTTDL xếp hạng di tích lịch sử cấp quốc gia tại Quyết định số 5379/QĐ-BVHTTDL ngày 29/12/2017 và khoanh vùng bảo vệ với diện tích 3.963 m².

Miếu Lạc Thiện là nơi thờ thần Cao Sơn Đại vương, phối thờ chiêu mộ Vũ

Khắc Minh, người có công đầu giúp Nguyễn Công Trứ khai hoang lấn biển, lập ấp Lạc Thiện và các nguyên mộ, thứ mộ, tòng mộ được Vũ Khắc Minh tuyển chọn, phân nhiệm thực hiện khai hoang lập ấp.

Miếu và chùa Lạc Thiện gồm các hạng mục: Nghi môn chính, nghi môn phụ, vườn tháp, phủ mẫu, nhà tổ, nhà khách và công trình kiến trúc trung tâm miếu và chùa. Miếu Lạc Thiện được xây dựng theo kiểu “Tiền nhất hậu Đình”, gồm ba toà: Tiền đường, Trung đường và Hậu cung.

2. Di tích đền Tam Thánh và chùa Yên Lữ

Đền Tam Thánh và chùa Yên Lữ thuộc xã Khánh An, huyện Yên Khánh, tỉnh Ninh Bình được Bộ trưởng Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VH, TT & DL) công nhận là di tích kiến trúc - nghệ thuật cấp quốc gia tại Quyết định số 95-1998-QĐ/BVHTT ngày 24/01/1998.

Đền Tam Thánh thờ Đại Tư Đồ Đinh Điền, Thượng Trân Trương công chúa và Kiều Mộc Thiên sư, là những nhân vật liên quan đến triều đại nhà Đinh ở thế kỷ X. Đền Tam Thánh gồm 3 gian, mái lợp ngói nam. Di tích còn giữ được khá nhiều mảng chạm khắc kiến trúc thời hậu Lê. Chùa Yên Lữ gồm 02 tòa Tiền đường và Thượng điện.

3. Đền thờ Vua Đinh, Vua Lê

Đền thờ Vua Đinh Tiên Hoàng và Đền thờ Vua Lê Đại Hành thuộc quần thể di tích quốc gia đặc biệt Cố đô Hoa Lư, tọa lạc tại xã Trường Yên, huyện Hoa Lư, tỉnh Ninh Bình. Di tích Cố đô Hoa Lư được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt tại Quyết định số 548/QĐ-TTg ngày 10/5/2012.

Đền thờ Vua Đinh Tiên Hoàng được dựng trên nền chính điện của kinh đô Hoa Lư, có mặt bằng kiến trúc dạng “nội công ngoại quốc”. Kiến trúc chính của đền gồm: Bắc môn, nghi môn ngoại, nghi môn nội, sân rồng, nhà Khải Thánh, tiền đường, thiêu hương, hậu cung, nhà bia, sân vườn...

Đền thờ Vua Lê Đại Hành được dựng trên mặt bằng kiến trúc hình chữ “Công”, gồm các hạng mục: tiền đường, thiêu hương và hậu cung. Ngoài ra, trong khuôn viên di tích còn có một số hạng mục kiến trúc khác như: miếu tam môn, từ vũ, nghi môn ngoại, nghi môn nội, sân rồng, nhà vọng, nhà bia.

4. Di tích chùa Nhất Trụ

Di tích chùa Nhất Trụ thuộc xã Trường Yên, huyện Hoa Lư, tỉnh Ninh Bình được Bộ trưởng Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VH, TT & DL) công nhận là di tích nghệ thuật cấp quốc gia tại Quyết định số 722-QĐ/BVHTT ngày 25/4/1988.

Chùa Nhất Trụ, còn có tên gọi khác là chùa Một Cột, có kiến trúc kiểu chữ “Đinh”, gồm các hạng mục: Tiền đường, Thượng điện, nhà Trai, nhà Mẫu, nhà Tổ, khu mộ tháp, nhà che Cột Kinh.

5. Di tích đền Bình Hải

Di tích đền Bình Hải thuộc xã Yên Nhân, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình, được Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VHTTDL) công nhận là di tích kiến trúc - nghệ thuật cấp quốc gia tại Quyết định số 534-QĐ/BT ngày 11/5/1993.

Đền Bình Hải là nơi thờ vị tướng đời vua Hùng Vương thứ 18 (Linh Công Đại vương) và tướng của Hai Bà Trưng (ba anh em Ngọc Công, Tú Công và Tam Nương). Tổng thể di tích gồm 4 tòa: Tiền đường, Trung lâu, Trung đường, Hậu cung và một số hạng mục phụ trợ khác.

Lễ hội làng Bình Hải được Bộ trưởng Bộ VHTTDL đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia theo Quyết định số 78/QĐ-BVHTTDL ngày 12/01/2022.

6. Di tích đền Quảng Phúc

Di tích đền Quảng Phúc thuộc xã Yên Phong, huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình được Bộ trưởng Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VHTTDL) công nhận là di tích kiến trúc - nghệ thuật cấp quốc gia tại Quyết định số 423-QĐ/VH ngày 20/02/1997.

Đền Quảng Phúc là nơi thờ, tưởng niệm ba vị tướng thời Hùng Vương thứ 18 (Tam vị Ngộ đại vương), phối thờ hai nhân vật lịch sử người địa phương là Phạm Lân và Lê Khắc Hải, là những người có nhiều công lao với đất nước và nhân dân trong vùng. Di tích có kiến trúc “Tiền nhất hậu Đình”, gồm ba tòa: Tiền đường, Trung đường và Hậu cung.

II. KẾT QUẢ KIỂM TRA

1. Di tích miếu và chùa Lạc Thiện

UBND xã Quang Thiện ban hành Quyết định số 03/QĐ-UBND ngày 08/01/2018 về việc thành lập Ban quản lý di tích quốc gia miếu và chùa Lạc Thiện; Quyết định số 04/QĐ-UBND ngày 08/01/2018 về việc ban hành Quy chế quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa đã xếp hạng trên địa bàn xã Quang Thiện; Quyết định số 170/QĐ-UBND ngày 04/12/2023 về việc kiện toàn Ban quản lý di tích quốc gia miếu và chùa Lạc Thiện.

Từ năm 2018 đến nay, di tích miếu và chùa Lạc Thiện vẫn giữ nguyên hiện trạng.

Di tích còn lưu giữ nhiều hiện vật quý như: các sắc phong của triều Nguyễn, bia đá, bài vị, hương án cổ, bát hương sứ, loa đồng, đỉnh đồng, đôi lục bình sứ thời Nguyễn, giá trống, chuông đồng, quán tầy, mộc bản.

Theo báo cáo, UBND xã đã triển khai và chỉ đạo Ban quản lý di tích thực hiện Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội. Đến nay, miếu và chùa Lạc Thiện đã mở tài khoản tại

Ngân hàng để quản lý tiền công đức theo quy định của nhà nước.

Tại thời điểm thanh tra, công tác lưu giữ hiện vật, đồ thờ tự được thực hiện tốt, đảm bảo tính nguyên trạng, tuy nhiên việc sắp xếp, bài trí đồ thờ tự chưa khoa học, còn một số hiện vật được bài trí, sắp xếp chưa phù hợp.

2. Di tích đền Tam Thánh và chùa Yên Lữ

UBND xã Khánh An ban hành Quyết định số 34/QĐ-UBND ngày 07/5/2024 về việc kiện toàn Ban quản lý di tích lịch sử - văn hóa đền Tam Thánh chùa Yên Lữ; Quyết định số 98/QĐ-UBND ngày 01/12/2020 về việc ban hành quy chế quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa đã xếp hạng trên địa bàn xã Khánh An.

Từ 2018 đến nay, di tích đền Tam Thánh và chùa Yên Lữ chưa diễn ra hoạt động tu bổ, tôn tạo.

Đền Tam Thánh còn lưu giữ được nhiều hiện vật có giá trị lịch sử văn hóa như: 03 long ngai, bài vị thời Nguyễn; 03 khám thờ thời Nguyễn; 03 bát hương; 3 bộ cửa võng; 01 quả chuông đồng; 19 đạo sắc phong của các triều đại phong kiến. Chùa Yên Lữ còn lưu giữ được các hiện vật có giá trị như: Hệ thống tượng phật (10 pho tượng); 02 bức đại tự; 02 pho tượng (ông thiện, ông ác).

Theo báo cáo, tiền công đức, tài trợ được quản lý, sử dụng công khai, minh bạch.

Tại thời điểm thanh tra, di tích vẫn còn tiếp nhận một số hiện vật không nằm trong hồ sơ xếp hạng di tích (lọ, bình, tượng quan thế âm bồ tát).

3. Đền thờ Vua Đinh, Vua Lê

Quyết định số 47/2022/QĐ-UBND ngày 28/9/2022 của UBND tỉnh Ninh Bình về ban hành quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Trung tâm Bảo tồn di tích lịch sử - văn hóa Cố đô Hoa Lư thuộc Sở VH TT tỉnh Ninh Bình; Quyết định số 30/QĐ-TTBT CĐHL ngày 19/10/2022 của Trung tâm Bảo tồn di tích lịch sử - văn hóa Cố đô Hoa Lư về ban hành Quy chế làm việc của Trung tâm.

Hội đồng nhân dân tỉnh Ninh Bình ban hành Nghị quyết số 20/NQ-HĐND ngày 12/5/2021 về chủ trương đầu tư dự án bảo tồn, tôn tạo, khai quật khảo cổ và phát huy giá trị lịch sử - văn hóa khu di tích đặc biệt Cố đô Hoa Lư, thời gian thực hiện từ năm 2021-2025. Tổng mức đầu tư dự án là 600.000.000 đồng, công trình đang trong quá trình triển khai thực hiện.

Di tích còn lưu giữ 04 bảo vật quốc gia: Long sàng trước Bái đường Đền thờ Vua Đinh Tiên Hoàng (công nhận năm 2017), Long sàng trước Nghi môn ngoài Đền thờ Vua Đinh Tiên Hoàng (công nhận năm 2017), Bộ Phủ Việt Đền thờ Vua Đinh Tiên Hoàng (công nhận năm 2019), Bộ Phủ Việt Đền thờ Vua Lê Đại Hành (công nhận năm 2019).

29/12/2016 về việc thành lập Ban quản lý di tích văn hoá lịch sử đền Bình Hải; Quyết định số 37/QĐ-UBND ngày 07/5/2024 về việc kiện toàn Ban quản lý di tích đền Bình Hải.

Hoạt động tu bổ, tôn tạo di tích: Năm 2019, thực hiện xây dựng ngôi Tiền đường, đảm bảo theo đúng trình tự, thủ tục về tu bổ, tôn tạo di tích. Các văn bản liên quan gồm: Văn bản số 452/UBND-VHTT ngày 03/5/2019 của UBND huyện Yên Mô về việc xin phép xây dựng ngôi Tiền đường thuộc di tích kiến trúc nghệ thuật đền Bình Hải, xã Yên Nhân; Văn bản số 605/DSVH-DT ngày 21/8/2019 của Cục Di sản văn hóa về việc tham gia ý kiến đối với Báo cáo kinh tế kỹ thuật tu bổ đền Bình Hải; Văn bản số 1009/SVHTT-QLDSVH ngày 29/8/2019 của Sở VHTT về việc điều chỉnh Báo cáo kinh tế kỹ thuật tu bổ di tích đền Bình Hải; Văn bản số 3872/BVHTTDL-DSVH ngày 26/9/2019 của Bộ VHTTDL về việc thẩm định Báo cáo kinh tế kỹ thuật phục dựng di tích đền Bình Hải; Văn bản số 436/UBND-VP6 ngày 04/10/2019 của UBND tỉnh Ninh Bình về việc đồng ý chủ trương xây dựng nhà Tiền đường đền Bình Hải; Văn bản số 1164/SVHTT-QLDSVH ngày 07/10/2019 của Sở VHTT về thẩm định nội dung điều chỉnh Báo cáo kinh tế kỹ thuật phục dựng Tiền đường di tích đền Bình Hải. Chủ đầu tư dự án là Ban quản lý di tích đền Bình Hải, tổng mức đầu tư dự án là 3.943.870.000 đồng bằng nguồn xã hội hóa, công trình đã hoàn thành và được đưa vào sử dụng vào tháng 12/2019.

Di tích hiện còn lưu giữ nhiều đồ thờ tự quý và hiếm như: câu đối, đại tự, sắc phong, thần tích, kiệu, bát hương, lư hương thuyền, súng, hàm răng cá, võ trấu.

Theo báo cáo, di tích đã thực hiện việc mở sổ sách ghi chép thu, chi tiền công đức, tài trợ, hằng năm có tổ chức hội nghị công bố số tiền thu, chi trước toàn thể người dân.

Tại thời điểm thanh tra, di tích vẫn còn nhiều hiện vật chưa được bài trí, sắp xếp phù hợp; nhà khách đang sử dụng vào việc thờ Mẫu.

6. Di tích đền Quảng Phúc

Quyết định số 80/QĐ-UBND ngày 17/6/2024 của UBND xã Yên Phong về việc kiện toàn Ban quản lý di tích lịch sử đền Quảng Phúc; Quyết định số 105/QĐ-BQL ngày 02/7/2024 của Ban quản lý di tích đền Quảng Phúc về việc ban hành Quy chế tổ chức, hoạt động, quản lý của Ban quản lý.

Năm 2023, Ban quản lý di tích thực hiện tu sửa cấp thiết di tích, gồm các hạng mục: tu bổ nhà Khách, nhà Kho, nhà vệ sinh, tường bao (thực hiện theo Văn bản số 2240/SVHTT-QLDSVH ngày 30/11/2023 về việc thẩm định Hồ sơ tu sửa cấp thiết di tích đền Quảng Phúc) với kinh phí 668.012.000 đồng bằng nguồn xã hội hóa và nhân dân đóng góp, chủ đầu tư là Ban quản lý di tích đền Quảng Phúc. Công trình đã hoàn thành và đưa vào sử dụng.

Di tích đền Quảng Phúc còn lưu giữ được nhiều hiện vật có giá trị như: 03 long

ngai, 03 bài vị cuối thời Lê đầu thời Nguyễn; 01 mũ quan bằng đồng lá; 01 đôi hài thờ bằng đồng lá; 02 bộ áo quan thờ có đai và cầu vai; 02 bát hương đá hoa văn rồng châu mặt nguyệt; 01 đôi lộc bình sứ; 01 lư đồng; 02 cây đèn đồng; 04 câu đối; 01 chuông đồng; 03 đài đồng; 01 hương án trang trí hoa văn cuối thời Lê đầu thời Nguyễn; 01 bộ bát bửu.

UBND huyện Yên Mô ban hành Quyết định số 44/QĐ-UBND ngày 04/01/2024 về việc kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức và tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn huyện Yên Mô. UBND xã đã có công văn gửi các ban quản lý di tích báo cáo công tác kiểm tra tiền tài trợ công đức đối với các di tích trên địa bàn huyện Yên Mô. Ngày 30/01/2024, UBND xã đã có báo cáo kết quả kiểm tra tổng thể việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích văn hoá lịch sử trên địa bàn xã Yên Phong.

Tại thời điểm thanh tra, di tích còn nhiều hiện vật chưa được bài trí, sắp xếp phù hợp.

III. KẾT LUẬN

1. Những mặt làm được

- Ban quản lý di tích đã tuyên truyền, triển khai thực hiện các văn bản quản lý nhà nước về di sản văn hóa, lễ hội, bảo vệ, tu bổ, tôn tạo và phát huy giá trị của di tích.

- Công tác quản lý khu vực bảo vệ di tích, không gian di tích đã được quan tâm. Công tác quản lý, bảo vệ di vật, cổ vật, hiện vật thuộc di tích được tăng cường. Ban quản lý di tích đã sử dụng nguồn thu công đức, tài trợ công khai, minh bạch.

- Công tác phát huy giá trị di tích được Ban quản lý di tích chú trọng, tăng cường tuyên truyền, quảng bá giá trị lịch sử, văn hóa của địa phương đến người dân và du khách, góp phần giữ gìn bản sắc văn hoá và phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

2. Những tồn tại, hạn chế

- Nguồn kinh phí cho công tác bảo tồn và tu bổ, tôn tạo còn chưa đáp ứng được yêu cầu thực tế tại địa phương.

- Đội ngũ cán bộ trực tiếp thực hiện công tác quản lý về di sản chưa được thường xuyên bồi dưỡng nghiệp vụ về quản lý di tích; mối quan hệ công tác giữa Ban quản lý với chính quyền địa phương chưa thống nhất, đồng bộ nên tồn tại một số biểu hiện để cá nhân đưa hiện vật không trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích vào thờ tự tại di tích.

- Một số địa phương còn lúng túng trong quản lý hiện vật, đồ thờ tự trong di tích; công tác quản lý hồ sơ di tích chưa thực sự được chính quyền địa phương và Ban quản lý di tích quan tâm.

(Handwritten mark)

IV. KIẾN NGHỊ

1. Cục Di sản văn hóa

- Thường xuyên hướng dẫn các địa phương nâng cao năng lực, trách nhiệm quản lý, tu bổ, tôn tạo di tích trên địa bàn; đồng thời đề nghị các địa phương chủ động báo cáo, đề xuất giải pháp khắc phục tồn tại trong công tác quản lý, tu bổ, tôn tạo di tích.

- Hướng dẫn mở lớp tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ cho tổ chức, cá nhân tham gia công tác quản lý di tích ở các địa phương nhằm nâng cao hơn nữa nhận thức, trình độ chuyên môn về công tác quản lý di tích.

- Tăng cường kiểm tra, hướng dẫn chính quyền và nhân dân địa phương trong việc gìn giữ, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa.

2. Sở VHTT tỉnh Ninh Bình

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, rà soát và xử lý sai phạm (nếu có) đúng quy định pháp luật trong công tác quản lý di tích; căn cứ các nội dung của Kết luận thanh tra, chỉ đạo chính quyền các địa phương quản lý di tích được thanh tra thực hiện khắc phục những tồn tại Đoàn Thanh tra nêu và báo cáo kết quả về Thanh tra Bộ VHTTDL .

- Tham mưu cho UBND tỉnh Ninh Bình có biện pháp đầu tư chống xuống cấp di tích, nhất là các di tích lịch sử, kiến trúc nghệ thuật đã được xếp hạng, đồng thời đề xuất phương án lập quy hoạch bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị di tích.

- Phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan triển khai thực hiện Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội.

- Chỉ đạo đơn vị chuyên môn hướng dẫn chính quyền địa phương và Ban quản lý di tích quản lý, lưu hồ sơ di tích đảm bảo khoa học.

- Chỉ đạo các tổ chức, cá nhân có liên quan đến công tác quản lý di tích khẩn trương thực hiện các nội dung trong Kết luận thanh tra.

3. Đối với các Ban quản lý di tích

- Tiếp tục thực hiện công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử văn hoá tại địa phương đúng quy định của Luật Di sản văn hoá năm 2001 được sửa đổi, bổ sung năm 2009 và các văn bản quản lý nhà nước về di sản văn hóa; đảm bảo công tác an ninh trật tự, vệ sinh môi trường, phòng chống cháy, nổ; tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến về giá trị của di tích; bổ sung nội quy, quy định thực hiện nếp sống văn minh; gắn với phát huy giá trị di tích và phát triển du lịch.

- Tăng cường công tác quản lý, bảo vệ di vật, cổ vật, hiện vật; không tiếp nhận hiện vật không rõ nguồn gốc (linh vật, đồ thờ cúng...) không có trong danh mục hồ sơ xếp hạng di tích.

- Thực hiện theo hướng dẫn của địa phương về quản lý và sử dụng nguồn thu từ di tích theo Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính về hướng dẫn quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đúc, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội.

- Tuyên truyền, hướng dẫn về pháp lý và chuyên môn đối với việc không đưa ảnh, đưa tượng Bác Hồ vào thờ trong đình, đền, chùa theo Văn bản số 175-CV/TW ngày 08/9/2003 và Văn bản số 137-TB/TW ngày 03/3/2008 của Ban Chấp hành Trung ương và việc đặt tượng quan thế âm bồ tát trong khuôn viên chùa theo Văn bản số 2995-BT/BT ngày 15/10/1996 của Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ VH, TT & DL).

3.1. Ban quản lý di tích quốc gia miếu và chùa Lạc Thiện: Rà soát, sắp xếp, bài trí lại hiện vật tại di tích đảm bảo tính khoa học, tính truyền thống theo đúng quy định pháp luật về di sản văn hóa.

3.2. Ban quản lý di tích lịch sử - văn hóa đền Tam Thánh và chùa Yên Lữ: Rà soát, sắp xếp, bài trí lại các hiện vật, đồ thờ theo quy định; có phương án di dời tượng quan thế âm bồ tát đến vị trí phù hợp; không sơn, thếp nội thất đồ thờ.

3.3. Ban quản lý di tích lịch sử - văn hóa cấp quốc gia chùa Nhất Trụ: Rà soát, sắp xếp lại hiện vật tại di tích theo quy định; có phương án xử lý nước đọng tại chân cột Kinh; các hạng mục đang tu bổ, tôn tạo thực hiện theo đúng các văn bản về di sản văn hóa đã được Bộ VH, TT & DL thỏa thuận.

3.4. Ban quản lý di tích lịch sử văn hóa đền Bình Hải: Rà soát, kiểm đếm, sắp xếp, bài trí lại hiện vật tại di tích và báo cáo Sở VH, TT, đồng thời đề nghị Sở VH, TT thực hiện lập danh mục hiện vật, bổ sung vào hồ sơ xếp hạng di tích; rà soát nội dung thờ tự tại nhà khách cho phù hợp.

3.5. Ban quản lý di tích lịch sử đền Quảng Phúc: Sắp xếp, bài trí lại hiện vật tại di tích cho phù hợp./.

Nơi nhận:

- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Thanh tra Chính phủ (để báo cáo);
- Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy (để báo cáo);
- UBND tỉnh Ninh Bình (để biết);
- Cục DSVH (để phối hợp);
- Sở VH, TT tỉnh Ninh Bình (để chỉ đạo);
- Thanh tra Sở VH, TT tỉnh Ninh Bình (để thực hiện);
- Các đơn vị được thanh tra (để thực hiện);
- Lưu: VT, Hồ sơ Đoàn. NTT (15).

